Wat niet gehoord mocht worden, moet juist gezegd worden!

Asbest Dialoog
Rubriek: "Certificatieschema"
16 oktober 2026
Nr. 43

Tweeluik: Breed gedragen of erdoorheen gedrukt?

Deel 1 van 2: Reageren mocht, veranderen nauwelijks

1. Inleiding
Dit is deel 1 van een tweeluik over het gevolgde ontwikkelproces van het nieuwe certificatieschema asbest. **Ascert zegt dat een groot aantal betrokken partijen heeft meegedaan, dat iedereen mocht meepraten en dat het schema een brede en representatieve basis heeft.** Op 25 september vroegen wij u uw reactie op het basisdocument ook naar ons te sturen. Er kwamen er veel. In twee afleveringen leggen we die beweringen naast wat er feitelijk is gebeurd.

Deel 1 kijkt naar de uitkomst: wat is er met de reacties uit de sector gedaan, en wat niet? We tellen, vergelijken en laten zien welke knelpunten er nog openstaan.

Deel 2, "Eerst vastgesteld, dan geraadpleegd", kijkt naar de weg ernaartoe: hoe kwam het schema tot stand, wie zat aan tafel, en wat gebeurde er toen de bezwaren kwamen?

Samen beantwoorden ze één vraag: **is dit schema breed gedragen en met alle partijen besproken, zoals Ascert zegt?** Over de inhoud van het schema doen we geen uitspraak. We kijken naar het proces, omdat het certificaat straks geldt als bewijs dat aan de wettelijke verplichtingen wordt voldaan.

Afbakening en verantwoording
Dit artikel analyseert de reacties die na oproep van De Asbestdialoog door marktpartijen, deskundigen, brancheorganisaties, opdrachtgevers, woningcorporaties en persoonscertificaathouders aan De Asbestdialoog zijn aangeleverd. Het overzicht is dus gebaseerd op de reacties die daadwerkelijk zijn ingestuurd; er kunnen ook aanvullende reacties bestaan die niet aan de Asbestdialoog zijn verstrekt en dus niet in deze analyse zijn opgenomen.

De reacties van het bevoegd gezag, de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), de Omgevingsdiensten (OD's) en hun koepels, zijn niet meegenomen.
Deze analyse richt zich uitsluitend op de reacties van marktpartijen en professionals.

De nummering in de bijlage is een eigen codering van De Asbestdialoog, bedoeld om traceerbaarheid naar de originele reacties te waarborgen. De reacties zijn ingekort naar steekwoorden, zodat de essentie zichtbaar blijft zonder de omvang van de oorspronkelijke documenten.

2. Een sector die massaal reageerde
De introductie van het nieuwe procescertificatiestelsel heeft geleid tot een **uitzonderlijk grote hoeveelheid reacties uit de sector**. In totaal zijn er **ruim 200 afzonderlijke wijzigingsvoorstellen** ingediend door bedrijven, deskundigen en opdrachtgevers. Na het verwijderen van exacte dubbelingen bleef een set van **160 unieke wijzigingsvoorstellen** over.

Die voorstellen zijn vergeleken met de formele reactiedocumenten van Ascert en met de lijst met wél overgenomen wijzigingen. Zo ontstaat voor het eerst een overzicht van **wat er wél en wat er niet is verwerkt** in het basisdocument.

3. Wat is wél verwerkt, en wat niet?

Uitkomst	Aantal unieke voorstellen
Volledig overgenomen	6
Gedeeltelijk verwerkt	5
Niet overgenomen	131
Buiten de reikwijdte geplaatst	18
Totaal	160

Van de 160 unieke voorstellen heeft Ascert er **slechts 6 volledig overgenomen: minder dan 4 procent**. Vijf zijn gedeeltelijk verwerkt, meestal als tekstuele verduidelijking. **149 voorstellen zijn helemaal niet verwerkt: 131 zijn niet overgenomen en 18 zijn door Ascert buiten de reikwijdte geplaatst.**

Samen met de gedeeltelijk verwerkte blijven er **154 resterende knelpunten over: ruim 96 procent van alle voorstellen.** Die lijst staat als Bijlage 1 onder dit artikel.

4. Wat laat deze lijst zien?
De resterende punten vormen samen een **breed en consistent beeld van de knelpunten die de sector ervaart.** Het gaat niet om details, maar om **fundamentele onderdelen van het stelsel:**

- **Governance en stelselarchitectuur:** SMART-ns, het register werkenden, het collectief meetprogramma, rolzuiverheid van bestuurders, financiële onafhankelijkheid van CBI's.
- **Juridische helderheid en rechtszekerheid:** definitie kritieke afwijking, criteria schorsing, bezwaarprocedure, verhouding certificaat–vergunning.
- **Uitvoerbaarheid en proportionaliteit:** auditdruk, onaangekondigde audits, rolverdeling projectverantwoordelijke/uitvoeringsverantwoordelijke , eisen interne auditor, omvang werkplan.
- **Technische inhoud en risicobeoordeling:** SMART-ns, inkadering beschadigd materiaal, representativiteit monsters, gebruik bestaande documentatie.
- **Positie opdrachtgever:** dossieroverdracht, motivering werkmethode, meerwerk, bewonersveiligheid, portefeuillebrede terugmelding inventarisatiefouten.
- **Overgangsrecht en implementatie:** LAVS naar DSO, lopende projecten, beschikbaarheid SMART-ns, proportionaliteit overgangsregelingen.

5. Waarom deze lijst ertoe doet
Het nieuwe stelsel moet naar verwachting in **maart 2027** in werking treden. De sector moet dan kunnen vertrouwen op:

- duidelijke definities;
- objectieve criteria;
- proportionele eisen;
- juridische zekerheid;
- een werkbare risicobeoordeling;
- een stabiel governancemodel.

Volgens de indieners is die basis **nog niet op orde**. De Asbestdialoog toetst dat hier niet inhoudelijk. Wat het overzicht wel laat zien: **de voorstellen die de basis zouden versterken, zijn niet overgenomen.** Deze lijst is geen opinie, maar een weergave van wat de sector heeft ingebracht en wat daarvan openstaat.

6. Breed gedragen? Met iedereen besproken?
Ascert presenteert het schema als het resultaat van een **brede aanpak**. In de brief van 17 augustus staat dat **"een groot aantal betrokken partijen"** in verschillende fasen inbreng heeft geleverd. Op 9 september schrijft Ascert aan een van de CBI's dat dit heeft geleid tot een **"brede en representatieve inhoudelijke basis"** voor het schema. En Ascert zegt dat **iedereen mag meepraten**.

Naast die woorden staan de cijfers uit dit artikel. **Van 160 unieke voorstellen uit de sector is er 6 volledig overgenomen.** Dat kan twee dingen betekenen: **het schema was al vrijwel af, of de inbreng kreeg geen werkelijke kans.**

Het eerste is lastig te rijmen met 160 afzonderlijke voorstellen van bedrijven, deskundigen en opdrachtgevers, waarvan vrijwel alle ernaast zouden zitten. Ascert zelf zegt dat de voorstellen zijn beoordeeld, en dat eerder afgeronde punten en punten buiten de afbakening niet opnieuw worden behandeld. Maar **die afbakening bepaalde Ascert zelf**, en 18 voorstellen vielen er al buiten.

Het schema is bovendien geen intern huisreglement. **SZW heeft bepaald dat het procescertificaat dient als bewijs dat aan de wettelijke verplichtingen wordt voldaan.** Ascert onderschrijft zelf het belang van **"een zorgvuldige, transparante en evenwichtige voorbereiding"**, en het reglement van het CCvD wil dat besluiten **"bij voorkeur collectief gedragen"** worden genomen. Leg daar wat de stukken laten zien naast:

Beginsel	Wat je mag verwachten	Wat de stukken laten zien
Vertegenwoordiging	Wie meepraat, spreekt namens een achterban.	De werkgroep is volgens Ascert "niet samengesteld als afvaardiging". Onder het verslag staat dat de inbreng geen met de achterban afgestemd standpunt is. Het verzoek van de persoonscertificaathouders om deel te nemen werd in 2025 afgewezen.
Gelijke toegang en tijd	Iedereen krijgt dezelfde stukken en voldoende tijd.	Werkkamer: negen dagen in de vakantie, zonder artikelgewijze beoordeling. CCvD: de bezwaarbrieven en Ascerts antwoorden daarop kwamen 36 uur vóór de vergadering.
Gehoord worden	Bezwaren en voorstellen worden behandeld.	De bezwaarbrieven gingen "voor kennisgeving" naar het CCvD. 18 voorstellen werden buiten de reikwijdte geplaatst.
Motivering	Een afwijzing komt met argumenten.	In de reacties die wij kennen bestaat de reden vaak uit de mededeling dat iets een "bewuste keuze" is of al "vastgesteld".
Verantwoording	Uitslagen zijn openbaar.	De uitslag van de schriftelijke CCvD-stemronde is niet vrijgegeven.

Wij zijn geen rechter en trekken hier geen juridische conclusie. Maar wie deze toetsstenen naast het proces legt, ziet een proces dat **niet voldoet aan de beginselen die bij een stelsel met publieke werking horen: vertegenwoordiging, gelijke toegang tot informatie, gehoord worden, motivering en verantwoording.** Dat het schema breed gedragen is en met iedereen is besproken, is **ver te zoeken.**

De uitwerking staat in deel 2.

6. De schaduwzijde van het consultatieproces
De consultatieprocedure wordt gepresenteerd als een **open en inclusieve manier** om alle betrokken partijen hun wijzigingsvoorstellen te laten indienen. Uit onze analyse blijkt dat een **aanzienlijk deel van de ingebrachte reacties niet op een transparante of volledige wijze is verwerkt.**

Vijf categorieën inbreng zijn structureel buiten beeld gebleven:

- **niet overgenomen reacties;**
- **deels overgenomen reacties;**
- **buiten de reikwijdte geplaatste reacties;**
- **reacties waar geen antwoord op is gegeven;**
- **reacties die niet aan de Werkkamer Proces en het CCvD zijn doorgeleid.**

Samen vormen deze categorieën de **schaduwzijde van het consultatieproces:** een omvangrijke hoeveelheid inhoudelijke inbreng die wel is ingediend, maar **niet zichtbaar is in de formele besluitvorming.** De Werkkamer Proces en het CCvD moeten oordelen op basis van de stukken die Ascert aanlevert. Volgens onze analyse geven die **geen volledig overzicht van alle ingebrachte voorstellen.**

Wanneer een organisatie publiekelijk oproept tot brede consultatie, maar vervolgens slechts een deel van de reacties beoordeelt en doorgeeft, volgens onze analyse vooral die van partijen die al in de Werkkamer en het CCvD vertegenwoordigd zijn, ontstaat een **selectieve verwerking van informatie.**

Dat ondermijnt de **transparantie, zorgvuldigheid en democratische legitimiteit** van het proces. Een consultatie kan alleen functioneren als **alle ingebrachte voorstellen gelijkwaardig worden behandeld** en zichtbaar worden gemaakt in de besluitvorming. Volgens onze analyse is dat hier niet gebeurd. Daardoor kan niet worden vastgesteld of het schema tot stand is gekomen op basis van een **volledig, eerlijk en representatief beeld** van de inbreng uit de sector.

8. Slot
De Asbestdialoog is bedoeld om helderheid te brengen waar onduidelijkheid ontstaat. Niet om het stelsel af te breken, maar om het te verbeteren: **een stelsel dat veilig is, uitvoerbaar, juridisch houdbaar en gedragen wordt door de hele keten.** De bijlage onder dit artikel is een hulpmiddel, een routekaart, en een uitnodiging om de **resterende 154 punten samen op te lossen.**

In deel 2 beschrijven we hoe het proces verliep. Een voorbeeld vooraf:

> **Bijzonder is te constateren dat de consultatie op 30 september is gesloten en dat op 1 oktober het basisdocument "met alle wijzigingen uit de consultatie" al in de besluitfase zat.**

De publicatie is naar eer en geweten opgesteld en gebaseerd op de best beschikbare informatie. Desondanks kunnen fouten of onvolledigheden voorkomen en kan informatie verouderen. De inhoud is niet bedoeld als vervanging van professioneel advies. Gebruik van de informatie is volledig op eigen risico. Ik aanvaard geen aansprakelijkheid voor directe of indirecte schade voortvloeiend uit het gebruik van deze informatie, noch voor de inhoud van externe websites waarnaar wordt verwezen.
Deze inhoud is copyright-free en valt in het publiek domein (CC0)

Bijlage 1 bij: Asbestdialoog 43: "Reageren mocht, veranderen nauwelijks".

Disclaimer. De tabel bevat uitsluitend de reacties die daadwerkelijk aan De Asbestdialoog zijn aangeleverd. Er kunnen aanvullende reacties bestaan die niet in deze analyse zijn opgenomen. Reacties van het bevoegd gezag — Nederlandse Arbeidsinspectie, Omgevingsdiensten en hun koepels — zijn bewust niet meegenomen. De nummering in de tabel is een eigen codering van de Asbestdialoog en dient uitsluitend om de traceerbaarheid naar de originele bron te waarborgen. De teksten zijn integraal overgenomen, behalve waar exact identieke duplicaten voorkwamen; deze zijn verwijderd.

Nr.	Artikel / onderdeel	Probleem	Verzoek	Status volgens Ascert (6a)
6-1	Hoofdstuk 2, artikel 1.3	Bij spoed, calamiteiten of ongepland werk is soms pas tijdens de werkzaamheden duidelijk dat asbest aanwezig is. In dat geval kan de werkgever de	Maak het mogelijk dat bij spoed of onverwacht aangetroffen asbest de registratie achteraf mag plaatsvinden.	**Niet overgenomen.** Wel verduidelijking in toelichting. Artikel 1.3(b) regelt al registratie zo spoedig mogelijk na aanvang bij calamiteit. Ongepland werk of onverwacht
6-2	Artikel 27.1	Er zijn nauwelijks erkende veilige werkmethoden voor reparaties en storingen. Ontwikkeling van erkende methode duurt maanden → tijdelijk niet	Sta gedurende ten minste twee jaar toe dat een arbocatalogus of andere veilige werkmethode mag worden gebruikt i.p.v. erkende werkmethode.	**Gedeeltelijk overgenomen.** Alleen **door Minister getoetste bedrijfsoverstijgende afspraken** (art. 9.30 lid 4 Arbobesluit) mogen erkende methode vervangen. Eigen
6-3	Artikel 28.5 en overige bepalingen (blootstellingsuren)	Begrip 'blootstelling' is niet eenduidig. Onzekerheid: boven grenswaarde? boven 10%? met/zonder adembescherming? SZW hanteert potentiële	Leg duidelijk vast wat onder 'blootstelling' wordt verstaan.	**Niet overgenomen.** Wel verduidelijking in toelichting. Alle beroepsmatige blootstelling telt, ook onder grenswaarde. Geen drempelwaarde. Auditstaffel telt arbeidsduur van
6-4	Toepassingsbereik — asbesthoudend puin in of op de bodem	Onzekerheid wanneer SIKB of procescertificaat geldt. Bij >50% puin valt materiaal niet onder bodem → saneerder moet soms onder beide	Leg eenduidig vast of asbesthoudend puin in of op de bodem, ongeacht percentage, onder SIKB of procescertificaat valt.	**Niet overgenomen.** Afbakening wordt bepaald door milieuregelgeving en Arbobesluit. Ascert kan niet bepalen dat puin altijd onder één stelsel valt. Schema sluit aan op
6-5	Hoofdstuk 2.2 — taaleis	Projectverantwoordelijke en uitvoeringsverantwoordelijke moeten Nederlands beheersen. Verzoek om ook Engels toe te voegen.	Voeg Engels toe als toegestane taal.	**Niet overgenomen.** Artikel 2.1 biedt al ruimte voor Engels op werkvloer. Artikel 2.2 vereist directe communicatie met CBI en andere partijen → Nederlands functioneel
7-1	Leeswijzer — status van de toelichting	De toelichting bevat belangrijke afbakening (geen onderdeel van certificatie-eisen, geen zelfstandig toetsingskader), maar dit staat alleen in de	Voeg in het processchema zelf een expliciete passage toe die de status van de toelichting vastlegt.	**Niet overgenomen.** Toelichting vermeldt dit al uitdrukkelijk. Herhaling in het schema is niet noodzakelijk.
7-2	Leeswijzer — nadere toelichtingen en geharmoniseerde interpretaties	Zonder expliciete begrenzing kunnen interpretaties of afspraken alsnog nieuwe eisen creëren.	Leg vast dat interpretaties geen nieuwe certificatie-eisen mogen creëren en vooraf openbaar moeten worden gepubliceerd.	**Niet overgenomen.** Verduidelijking en harmonisatie kunnen geen nieuwe eisen creëren; wijziging van schema volgt formele procedure.
7-3	Artikel 35.2 — containment	"Wordt verwacht" is te vaag. Onzeker wie bepaalt, op basis waarvan, en waar vastgelegd. Verschillende interpretaties mogelijk → risico op	Leg vast dat de verwachting van grenswaarde-overschrijding vooraf aantoonbaar moet worden vastgesteld op basis van inventarisatie,	**Niet overgenomen.** Bestaande artikelen 30–32 regelen beoordeling en vastlegging al. Artikel 35.4 regelt afwijkende omstandigheden. Herhaling niet nodig.
7-4	Artikel 38.2 — vorm en grondslag eindbeoordeling	Onzeker welke eindbeoordeling wanneer geldt, wanneer inspectie-instelling verplicht is, wanneer	Leg vooraf in werkplan vast welke eindbeoordeling geldt en op welke wettelijke bepaling, erkende	**Niet overgenomen.** Toepasselijke eisen volgen uit regelgeving. Werkplan en projectdossier borgen
7-5	Artikel 38.3 — visuele inspectie door saneerder	Saneerder beoordeelt eigen werk → risico op onvoldoende onafhankelijkheid.	Leg vast dat saneerder alleen zelf mag inspecteren wanneer dit expliciet is toegestaan en alle voorwaarden zijn geborgd; onderbouwing en	**Niet overgenomen.** Bepaling sluit aan op ontwerpregelgeving. Artikel 38.6 regelt vastlegging al.
7-6	Nieuw artikel 38.8 + artikel 44c — vrijgave containment	Onzeker wanneer werkgebied mag worden vrijgegeven; risico dat vrijgave plaatsvindt vóór	Voeg artikel toe: vrijgave pas na positieve eindbeoordeling; bij verplichte onafhankelijke	**Niet overgenomen.** Artikelen 38.4–38.7 regelen dit al. Artikel 44 bevat aanvullende voorwaarden.
7-7	Onderdeel B1 — collectief meetprogramma	Onzekerheden: meetstrategie, selectie, kwaliteit, accreditatie, representativiteit, kosten,	Stel vooraf een openbaar uitvoeringsreglement vast met alle genoemde onderdelen.	**Niet overgenomen.** Basisdocument bevat contouren; praktische uitwerking volgt later in reglement.

7-8	Artikel B1.3 — niet deelnemen aan	Onzeker of niet-deelname negatieve gevolgen heeft.	Leg vast dat niet-deelname geen negatieve gevolgen heeft wanneer certificaathouder	**Niet overgenomen.** Artikel B1.3 biedt al mogelijkheid tot schriftelijk afzien; niet-deelname is geen tekortkoming.
8-1	Definitie “Projectlocatie”	Definitie is te beperkt; projectlocatie ≠ werkgebied, adres of perceel. Onduidelijk welke eisen aan welke	Maak definitie breder: locatie of gedeelte waarbinnen werkzaamheden worden voorbereid,	**Niet overgenomen.** Bestaande definitie maakt projectlocatie niet gelijk aan werkgebied; uitbreiding
8-2	Definitie “Projectverantwoordelijke”	Definitie overlapt met uitvoeringsverantwoordelijke; onderscheid	Maak onderscheid expliciet: PV bereidt voor, beoordeelt, stelt maatregelen vast; UV is continu	**Niet overgenomen.** Geen wezenlijke omissie; toelichting verduidelijkt al.
8-3	Definitie “Werkenden”	Definitie te breed geformuleerd.	Beperk tot personen die onder verantwoordelijkheid van certificaathouder	**Niet overgenomen.** Geen inhoudelijke omissie aangetoond.
8-4	Definitie “Kritieke afwijking”	Criteria “ernstig gevaar”, “ernstige tekortkomingen”, “ernstig hinderen” zijn te open;	Objectieve criteria opnemen: gevaar voor ernstig letsel, systeemtekortkoming met potentieel gevaar,	**Niet overgenomen.** Voorstel wijzigt systematiek; toelichting verduidelijkt beoordeling al.
8-5	Artikel 1.2 — “onverwijld”	Term is te streng en onduidelijk.	Vervang door “zo spoedig mogelijk”.	**Niet overgenomen.** Geen inhoudelijk gebrek aangetoond.
8-6	Artikel 1.3a — “onverwijld”	Inconsistent met 1.3b (“zo spoedig mogelijk”).	Harmoniseer terminologie.	**Niet overgenomen.** Verschillende aanleidingen
8-7	Artikel 3.1 — “Indien certificaathouder taken niet zelf uitvoert”	Verwarrend: certificaathouder is rechtspersoon, voert zelf niets uit.	Formuleer: “certificaathouder wijst functionaris aan”.	**Niet overgenomen.** Bestaande bepaling biedt bewust ruimte.
8-8	Artikel 3.4 — versiebeheer	“Elk document” is te breed; ook formulieren en	Beperk tot documenten waarvoor versiebeheer	**Niet overgenomen.** Geen noodzakelijke wijziging.
8-9	Artikel 4.2 — diploma’s	Te breed geformuleerd; moet beperkt tot relevante	Beperk tot diploma’s relevant voor scope.	**Niet overgenomen.** Artikel betreft al relevante
8-10	Artikel 5.5 —	Startvergunning verwijst naar Arbobesluit; definitie	Voeg definitie toe of verwijs naar wettelijke	**Niet overgenomen.** Geen omissie aangetoond.
8-11	Artikelen 11 & 13 — CBI als bestuursorgaan	CBI als bestuursorgaan leidt tot juridificering; vermenging privaat/publiek.	Pas systematiek aan; verwijder bestuursorgaanstatus.	**Niet overgenomen.** Buiten reikwijdte; betreft wettelijke stelsel.
8-12	Artikel 12 — onmiddellijke schorsing	CBI krijgt bevoegdheid tot stilleggen werk → vermenging privaat/publiek.	Vervang door dringend advies.	**Niet overgenomen.** Wijziging zou systematiek veranderen; geen omissie.
8-13	Artikelen 28 & 48 — bonus-malus	Schema bevat alleen malus; geen bonus.	Voeg bonus-malus toe.	**Niet overgenomen.** Vereist andere auditsystematiek.
8-14	Artikel 28.1/28.2/48.2 — “voorafgaand kalenderjaar”	Kan leiden tot gedateerde gegevens; 12 maanden is actueler.	Vervang door “voorafgaande twaalf maanden” of “certificatiejaar”.	**Niet overgenomen.** Geen omissie aangetoond.
8-15	Artikel 28.6/48.5 — 50% onaangekondigd	“Ten minste 50%” laat ruimte voor grote verschillen tussen CBI’s.	Leg exact 50% vast.	**Niet overgenomen.** Ondergrens biedt bewust ruimte voor risicogestuurde toepassing.
8-16	Artikel 31.2e — PBM	Term “persoonlijke beschermingsmiddelen” te	Beperk tot PBM tegen asbestblootstelling.	**Niet overgenomen.** Geen noodzakelijke wijziging.
8-17	Artikel 35.2 — containmentcriterium	Onduidelijk of criterium aansluit bij SMART-ns.	Toets criterium of verwijs naar SMART-ns.	**Niet overgenomen.** Samenhang al geregeld in artikelen 30–32.
8-18	Artikel 46.1 — verhoogde risico’s	Onduidelijk welke risico’s bedoeld worden.	Schrappen of verduidelijken.	**Niet overgenomen.** Schrappen verzwakt bepaling; toelichting geeft context.
8-19	Artikel 46.2 — geschiktheid inventarisatie	Bepaling moet beoordelen of rapport geschikt is voor uitvoering.	Verduidelijk beoordelingscriteria.	**Niet overgenomen.** Bestaande bepaling dekt dit al.
8-20	Artikel 46.4 — verhoogde risico’s	Term is onduidelijk.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Geen nadere afbakening nodig.
8-21	Artikelen 47 & 49 — aanvullende beheersmaatregelen	Onduidelijk wanneer aanvullende maatregelen nodig zijn.	Verduidelijk restrisico’s en omstandigheden.	**Niet overgenomen.** Artikel 49.2 koppelt maatregelen al aan omstandigheden.
8-22	Artikel 50.1 — verantwoordelijkheden	Artikel benoemt verantwoordelijkheden die horen bij UV, niet PV.	Verplaats naar UV.	**Niet overgenomen.** Geen omissie aangetoond.

8-23	Artikel 51 — overgangsregeling	Overgangsregeling moet worden gevalideerd; auditcapaciteit kan tekortschieten.	Voer audit binnen vaste termijn uit; voeg escape toe bij onvoldoende CBI-capaciteit.	**Niet overgenomen.** Capaciteitsexceptie maakt termijn onbepaald; geen grond voor uitzondering.
9-A1	Opleidingskader & uitvoeringscapaciteit	Opleidingskader is nog niet uitgewerkt; risico dat werkenden niet tijdig kunnen voldoen aan	Stel integraal opleidings- en implementatieplan vast met leerdoelen, erkenningscriteria, overgangsrecht,	**Buiten afbakening.** Invoering van wettelijk opleidingsstelsel.
9-A2	Beheer & handhaving register werkenden	Onzeker wie registerhouder is, wie handhaaft, hoe correcties en bezwaar verlopen.	Leg governance, handhaving, correctieprocedures en privacy vast vóór invoering.	**Buiten afbakening.** Inrichting wettelijk register.
9-A3	Implementatiegereedheid SMART-ns	SMART-ns nog in ontwikkelfase; risico op stelselproblemen bij invoering.	Laat vooraf vaststellen dat SMART-ns technisch, functioneel en operationeel gereed is; publiceer	**Buiten afbakening.** Ontwikkeling SMART-ns valt buiten schema.
9-A4	Kostenmodel SMART-ns	Meervoudig gebruik leidt tot cumulatieve kosten;	Maak tarievenmodel openbaar en voorkom	**Buiten afbakening.** Geen concreet wijzigingsvoorstel voor
9-A5	Besluitrijpheid schema	Concept is volgens indieners nog niet besluitrijp;	Eerst inhoudelijke behandeling in CCvD, daarna	**Buiten afbakening.** Fase is afgesloten.
9-A6	Handhaafbaarheid door	CBI's signaleren dat schema moeilijk handhaafbaar	Vraag CBI's om expliciete handhaafbaarheidstoets.	**Buiten afbakening.** Algemeen procedureverzoek.
9-A7	Begrenzing extra audits	Extra audits kunnen stapelen zonder duidelijke criteria; grote financiële impact.	Koppel extra audits aan objectieve triggers, begrens duur en aantal, borg hoor/wederhoor.	**Niet overgenomen.** C3.4 bevat al triggers, proportionaliteit en begrenzing.
9-A8	Uitvoerbaarheid verpakkingseisen	Luchtdichte afsluiting is niet altijd uitvoerbaar; big bags en grote objecten vormen probleem.	Formuleer eisen functioneel; werk gelijkwaardige oplossingen uit.	**Gedeeltelijk overgenomen.** Artikel 37.1 functioneel geformuleerd; geen specifieke oplossingen.
9-A9	Afvalfase & circulariteit	Afvalfase en verwerking ontbreken in	Agendeer ketenafstemming en rol van beste	**Buiten afbakening.** Breder afvalbeleid.
9-A10	Verhouding certificaat ↔ vergunning	Onzekerheid over bevoegdheden en gevolgen bij verschillende interpretaties.	Leg verhouding tussen certificaat, vergunning, toezicht en intrekking vast.	**Niet overgenomen.** Wettelijke bevoegdheden worden niet opnieuw geregeld.
9-A11	Positie vertegenwoordigers persoonscertificaathouders	Inbreng wordt onvoldoende zichtbaar verwerkt; risico op ongelijke behandeling.	Leg per punt vast of het wordt overgenomen, aangepast of afgewezen.	**Buiten afbakening.** Vertegenwoordiging valt buiten schema.
9-A12	Governance Ascert & rolzuiverheid	Bestuurder heeft meerdere rollen; risico op belangenverstrengeling.	Leg regels voor rolzuiverheid en governance vast; herzie governance-structuur.	**Buiten afbakening.** Geen wijzigingsvoorstel voor schema.
9-A1	Cumulatieve lasten	Wijzigingen leiden tot grote administratieve lasten	Voer integrale regeldruk- en kostenanalyse uit.	**Buiten afbakening.** Algemeen onderzoek.
9-A14	Toepasselijke werking (Caribisch NL)	Onzeker of schema geldt voor Caribisch Nederland.	Maak toepassingsgebied expliciet.	**Niet overgenomen.** Schema sluit aan op Arbowet; geen aparte geografische regeling.
9-A15	Talen (Frysk, Papiamentu, Engels)	Schema wordt onderdeel van wetgeving → taalrechten gelden.	Neem taalrechten op en maak schema beschikbaar in Fryske taal.	**Niet overgenomen.** Taaleisen bieden al ruimte; wettelijke taalrechten niet via schema.
9-A1	Digitale middelen	Schema lijkt papieren inrichting te veronderstellen.	Leg vast dat digitale systemen zijn toegestaan.	**Niet overgenomen.** Schema schrijft geen papieren
9-A17	Route naar erkende werkmethode	Onzeker hoe nieuwe werkmethode erkend wordt; rol VIP onduidelijk.	Neem procedure voor ontwikkeling, validatie en erkenning op.	**Buiten afbakening.** Schema regelt toepassing, niet ontwikkeling.
9-01	Algemeen — definities	Sommige definities zijn overbodig ("onderdruk",	Verwijder definities zonder meerwaarde.	**Niet overgenomen.** Redactionele voorkeur.
9-02	Definitie containment	Onduidelijk of mini-containment hieronder valt.	Definieer mini-containment apart.	**Niet overgenomen.** Mini-containment hoort in SMART-ns.
9-03	Definitie kritieke afwijking	"Ernstig" is te open; rechtszekerheid ontbreekt.	Definieer "ernstig" expliciet.	**Niet overgenomen.** Criteria + toelichting bieden bewust
9-04	Definitie risicobeoordeling	"Stand van wetenschap en techniek" is te open;	Leg deskundigheid en bewijsvoering vast.	**Niet overgenomen.** Geen noodzaak aangetoond.
9-05	Status praktijkrichtlijnen	Risico dat praktijkrichtlijnen alsnog verplicht	Leg vast dat afwijking van praktijkrichtlijn geen	**Niet overgenomen.** Onderdeel is uit basisdocument
9-06	Persoonsregister	Onduidelijk onderscheid tussen persoonscertificaat	Omschrijf betekenis en overgang.	**Niet overgenomen.** Inrichting wettelijk register valt buiten
9-07	PV & UV rolverdeling	Taken overlappen; inconsistenties tussen	Neem per categorie eenduidige rolverdeling op.	**Niet overgenomen.** Geen concrete tegenstrijdigheid
9-08	Collectief meetprogramma	Governance, selectie, representativiteit, belangenverstrengeling onvoldoende uitgewerkt.	Leg meetstrategie, selectie, deskundigheid en verwerking vast.	**Niet overgenomen.** Uitwerking volgt in reglement.
9-09	Artikel 1.3 — termijn registratie	Termijn van twee werkdagen is onduidelijk en onpraktisch.	Handhaaf huidige termijn; verduidelijk uitzonderingen.	**Niet overgenomen.** Artikel 14.4 bevat al afwijkende termijn.
9-10	Artikel 1.4 — auditduur	Minimum van vier uur sluit niet aan bij korte	Maak auditduur proportioneel.	**Niet overgenomen.** Audit omvat meer dan tijd op

9-11	Artikel 2.2 — taal	Frysk moet toegestaan zijn; tolk niet ten laste van	Neem taalrechten op.	**Niet overgenomen.** Zie A15.
9-12	Artikel 3.2.e — competentieoverzicht	Dubbele registratie t.o.v. persoonsregister.	Beperk tot verificatie van registratie.	**Niet overgenomen.** Registratie vervangt bedrijfsborging niet.
9-13	Artikel 3.5 —	Onduidelijk welke documenten langer bewaard	Specificeer per documentsoort.	**Niet overgenomen.** Wettelijke termijnen hoeven niet
9-14	Artikel 4.2 — diploma's	Term is te breed.	Gebruik "relevante diploma's".	**Niet overgenomen.** Redactionele voorkeur.
9-15	Artikel 5.1.e —	Nieuwe aanvrager heeft geen drie jaar	Voeg "voor zover aanwezig" toe.	**Niet overgenomen.** Bepaling ziet op aanvraag bij andere
9-16	Artikel 5.2 — initiële certificatie	"Protocol" wordt op meerdere manieren gebruikt.	Specificeer welke protocollen gelden.	**Niet overgenomen.** Leeswijzer regelt dit.
9-17	Artikel 5.3 — initiële projectaudits	Aantallen audits per categorie onvoldoende onderbouwd.	Onderbouw aantallen.	**Niet overgenomen.** Artikel koppelt aantallen aan risico's.
9-18	Artikel 5.5 — certificaat & vergunning	Onzekerheid over relatie tussen auditresultaat en startvergunning.	Maak onderscheid certificaat ↔ vergunning; eis positieve audit.	**Niet overgenomen.** Startvergunning dient juist om praktijkbeoordeling mogelijk te maken.
9-19	Artikel 5.6 — termijn	Termijn van zes maanden is te lang; vertraging niet	Verkort naar acht weken; leg vertraging bij CBI niet	**Niet overgenomen.** Termijn omvat totale initiële
9-20	Artikel 6.3 — certificaat vernietigen	Bepaling richt zich op fysieke documenten; digitale certificaten ontbreken.	Regel ongeldigverklaring via register.	**Niet overgenomen.** Registerinformatie is apart geregeld.
9-21	Artikel 6.5 — maximale geldigheid	Onnodig naast doorlopend toezicht en nascholing.	Motiveer noodzaak.	**Niet overgenomen.** Periodieke hercertificatie blijft nodig.
9-22	Artikel 6.6 — identificatie	Onderdelen b en f overlappen.	Voeg samen of verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Code certificaathouder ≠
9-23	Artikel 7.2 — twaalfwekentermijn	Onvoldoende duidelijkheid over hercertificatie.	Introduceer eerdere hercertificatie.	**Niet overgenomen.** Overstappen geregeld in artikel 8.
9-24	Artikelen 10 & 11 — hoor en wederhoor	Procedure onvoldoende duidelijk.	Voeg algemene procedure toe.	**Niet overgenomen.** Awb regelt dit al.
9-25	Artikel 11 — afhankelijkheid CBI	"Kan"-bepalingen geven te veel beoordelingsruimte.	Verduidelijk criteria.	**Niet overgenomen.** Toelichting benoemt oorzaak en toerekenbaarheid.
9-26	Artikel 11 — termijnen	Termijnen zijn te open.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Redactionele voorkeur.
9-27	Artikel 11.1 — sanctie bij kritieke afwijking	Onvoorwaardelijke schorsing te zwaar; risico op juridificering.	Pas systematiek aan.	**Niet overgenomen.** Voorwaardelijke schorsing biedt herstelruimte.
9-28	Artikel 11.6 — voorwaardelijke schorsing	Onduidelijk of werkverbod geldt.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Toelichting maakt dit al duidelijk.
9-29	Artikel 12.1 — verhouding tot 11	Onduidelijke aansluiting.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Toelichting regelt dit.
9-30	Artikel 12.2 — schriftelijke bevestiging	"Zo spoedig mogelijk" te open.	Voeg vaste termijn toe.	**Niet overgenomen.** Geen noodzaak aangetoond.
9-31	Artikel 12.3 — projectlocatie	Onduidelijke scheiding tussen locatiegebonden	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Toelichting regelt dit.
9-32	Artikel 12.5 — vergunningverlener	Informatievoorziening verspreid over artikelen.	Voeg samen.	**Niet overgenomen.** Geen noodzakelijke wijziging.
9-33	Artikel 12.6 — certificaatregister	Onduidelijk onderscheid tussen locatiegebonden schorsing en algemene schorsing.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Geen ontbrekende situatie aangetoond.
9-34	Artikel 13.3 — onafhankelijk bezwaar	Schema moet eigen bestuursrechtelijke procedure bevatten.	Voeg eigen procedure toe.	**Niet overgenomen.** Schema sluit aan op Awb.
9-35	Artikel 14.2 — praktijkervaring PV	Vast aantal uren past niet bij functionele eis.	Leg minimumuren vast.	**Niet overgenomen.** Geen noodzaak aangetoond.

9-36	Artikel 14.3 — plaatsing	Artikel staat op verkeerde plek.	Verplaats.	**Niet overgenomen.** Opbouwvoorkeur.
9-37	Artikel 15 — rapportautorisatie	Verplichte tweede persoon + uitzondering voor eenmanszaken inconsistent.	Pas systematiek aan.	**Niet overgenomen.** Geen omissie aangetoond.
9-38	Artikel 15.2.c — persoonsregister	Procedure-eis lijkt tweede register te vereisen.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Geen tweede register vereist.
9-39	Artikel 15.2.c — opleidingsplan	Bedrijfsspecifieke vakbekwaamheid heeft bredere functie.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Geen omissie.
9-40	Artikel 16 — auditfrequentie inventarisatie	Verschillen met oude staffel onvoldoende onderbouwd.	Pas frequentie aan.	**Niet overgenomen.** Toetsing volgt nog.
9-41	Artikel 22.1 — documentatie	Onzeker welke documentatie volstaat.	Voeg vaste gegevenslijst toe.	**Niet overgenomen.** Geen noodzaak aangetoond.
9-42	Artikel 23 — inkaderen verontreiniging	Onduidelijk wat “inkaderen” betekent; relatie met NEN-2991 ontbreekt.	Definieer inkadering; voeg blootstellingsniveau toe.	**Niet overgenomen.** Geen concrete omissie aangetoond.
9-43	Artikel 26.2 — aanwezigheid UV	Minimumuren nodig voor behoud vakbekwaamheid.	Leg minimumuren vast.	**Niet overgenomen.** Geen noodzaak aangetoond.
9-44	Artikel 27 — onverwachte verwijdering	Onzekerheid over eisen bij onverwacht asbest.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Artikel 27 regelt registratie, niet uitvoering.
9-45	Artikelen 28.2 & 42.2 — auditmaatstaven	Maatstaven onvoldoende duidelijk.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Verwijzing sluit niet aan op auditbepalingen.
9-46	Artikel 28 — werkzaamheden onder 27	Onaangekondigde audits zouden ook voor art. 27 moeten gelden.	Voeg verplichting toe.	**Niet overgenomen.** Artikel 28.6 beperkt verplichting bewust tot vooraf geregistreerde projecten.
9-47	Artikel 30.1 — relatie met 27	Onzeker of beoordeling vervalt bij registratie-	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Registratie-uitzondering verandert
9-48	Artikelen 30 & 31 — overige risico’s	RI&E-achtige verplichtingen ontbreken.	Voeg deskundigen toe.	**Niet overgenomen.** Geen noodzaak aangetoond.
9-49	Artikelen 30.3 & 30.4 — samenhang	Samenhang onvoldoende zichtbaar.	Herstructureer.	**Niet overgenomen.** Onderwerp al in wijzigingsvoorstellen.
9-50	Artikel 30.3 — relatie met 27	Onzekerheid bij niet-toepasbare methode.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Bestaande route dekt dit.
9-51	Artikelen 31.1 & 31.2 — werkplan	Dubbelingen tussen verplichting werkplan en inhoudseisen.	Harmoniseer.	**Niet overgenomen.** Onderdelen zijn verschillend.
9-52	Artikelen 33.2 en 34.1 — werkgebied	Onduidelijkheid: verschil tussen informeren van personen (33.2) en fysiek afbakenen van	Verduidelijk samenhang tussen informeren en afbakenen.	**Niet overgenomen.** Informeren en afbakenen zijn aanvullende maatregelen; geen doublure.
9-53	Artikel 35.2 — containment & artikel 27	Onzeker hoe containmentkeuze samenhangt met risicobeoordeling en uitzonderingen onder artikel	Verduidelijk criteria en relatie met artikel 27.	**Niet overgenomen.** Samenhang volgt uit artikelen 30–32; onderwerp staat al in wijzigingsoverzicht.
9-54	Artikel 35.3 — reiniging arbeidsmiddelen	Onduidelijk wat “ontdaan van asbestverdacht materiaal” precies betekent; risico op	Verduidelijk reinigingscriteria.	**Niet overgenomen.** Geen concrete lacune aangetoond.
9-55	Artikel 37.1 — verpakking	“Luchtdicht” is te absoluut en praktisch onuitvoerbaar bij big bags en grote objecten.	Formuleer functioneel; vervang “luchtdicht” door werkbare norm.	**Gedeeltelijk overgenomen.** ‘Luchtdicht’ vervangen door ‘daarvoor geschikte en deugdelijk gesloten verpakking’.
9-56	Artikel 37.2.c — etikettering	Schema herhaalt wettelijke etiketteringsvoorschriften; risico op inconsistentie	Verwijder duplicatie; verwijs naar wetgeving.	**Niet overgenomen.** Geen noodzaak om wettelijke voorschriften te herhalen.
9-57	Artikelen 37.3 en 37.5 — verpakkingsuitzondering	Onduidelijk onderscheid tussen opgesloten asbest (37.3) en tussenopslag (37.5).	Verduidelijk toepassingssituaties.	**Niet overgenomen.** Toelichting beschrijft toepassingssituaties al.
9-58	Artikel 38.2 — “geldende eisen”	Onduidelijk welke wettelijke en accreditatie-eisen gelden; risico op interpretatieverschillen.	Specificeer eisen of verwijs naar concrete bronnen.	**Niet overgenomen.** Toepasselijke eisen worden niet opnieuw uitgewerkt in schema.

9-59	Artikel 38.3 — visuele inspectie door saneerder	Saneerder beoordeelt eigen werk → risico op onvoldoende onafhankelijkheid.	Voeg aanvullende voorwaarden toe voor zelfinspectie.	**Niet overgenomen.** Voorstel introduceert extra controle bovenop wettelijke systematiek.
9-60	Hoofdstuk 5 ↔ Hoofdstuk 4	Onzeker of containment aanvullende eisen buiten	Verduidelijk modulaire toepassing.	**Niet overgenomen.** Leeswijzer regelt modulaire
9-61	Artikel 40.2.a/b — technische criteria	Functionele eisen te open; risico op verschillen tussen CBI's.	Voeg uniforme technische waarden toe.	**Niet overgenomen.** Functionele eisen zijn bewust gekozen; geen noodzaak voor vaste waarden.
9-62	Artikel 40.2.e — decontaminatie	Onzeker welke voorzieningen minimaal vereist zijn.	Voeg minimumlijst toe.	**Niet overgenomen.** Voorzieningen worden afgestemd op werkmethode en projectkenmerken.
9-63	Artikel 40.2.h — zicht op werkzaamheden	Onduidelijk welke middelen zijn toegestaan; risico op interpretatieverschillen.	Voeg uitzondering toe of verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Bepaling schrijft geen specifiek middel voor; geen noodzaak aangetoond.
9-64	Artikel 40.2.g — eindbeoordeling	Onduidelijk hoe inrichting eindbeoordeling ondersteunt.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Inrichting maakt beoordeling mogelijk; uitvoering staat in artikelen 38 en 44.
9-65	Artikel 41.1 — onderdruk	Onduidelijk hoe onderdruk moet worden	Verduidelijk meet- en registratiecriteria.	**Niet overgenomen.** Bestaande wijzigingsvoorstellen
9-66	Artikel 41.3.c — technische eisen	Onzeker hoe doeltreffendheid en herstel moeten worden beoordeeld.	Voeg hardheidsclausule toe.	**Niet overgenomen.** Bestaande wijziging behandelt dit al.
9-67	Artikel 42.b — toegang containment	Onduidelijk wanneer toegang is toegestaan.	Voeg extra lid toe.	**Niet overgenomen.** Artikel 42 vervalt; borging via werkplan en instructie.
9-68	Artikel 43.2 — materiaalsluis	Onduidelijk wanneer materiaalsluis verplicht is.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Bepaling zegt "indien" sluis wordt
9-69	Artikel 43.3 — eindbeoordeling materiaal	Onzeker of achtergebleven materiaal volledig moet worden beoordeeld.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Volledige beoordeling is al vereist.
9-70	Artikel 46.2 — geschiktheid inventarisatie	Onduidelijk welke minimale beoordelingspunten gelden.	Voeg beoordelingspunten toe.	**Niet overgenomen.** Minimale punten staan al in 46.2; vastlegging in 47.
9-71	Artikel 48.6 — aanvullende audits	Onzeker hoe aanvullende audits worden begrensd.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Beoordelen in samenhang met C3.4.
9-72	Artikel 51 — overgangsrecht	Onzeker hoe overgangstermijn werkt bij	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Overgangstermijn verhindert geen
9-73	Artikel C1.2 — onafhankelijkheid CBI	Onzeker of eisen voldoende zijn.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** C1 en C4 bevatten al eisen.
9-74	Artikel C1.7 — onafhankelijke review	Onzeker of review voldoende onafhankelijk is.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** C2.12, C2.13 en C2.16 borgen dit al.
9-75	Artikel C1.8 — belangenconflict	Onzeker welke relaties belangenconflict vormen.	Voeg uitputtende lijst toe.	**Niet overgenomen.** Norm omvat al relevante belangen.
9-76	Artikelen C2.8–C2.12 — instroom functionarissen	Onzeker of eisen voldoende aansluiten op branche.	Voeg lijst toe van toegestane achtergronden.	**Niet overgenomen.** Relevante werkervaring is deskundigheidseis; geen gesloten lijst.
9-77	Artikel C2.13 — certificatiebeslisser	Onzeker of beslisser voldoende technische kennis heeft.	Voeg technische deskundigheidseis toe.	**Niet overgenomen.** Technische beoordeling geborgd via auditor en reviewer.
9-78	Artikel C3.4 — verhoogde auditfrequentie	Onzeker of triggers en duur voldoende begrensd zijn.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Aanleidingen, motivering en proportionaliteit al geregeld.
9-79	Artikel C4.3 — onafhankelijkheid functionarissen	Onzeker welke relaties onafhankelijkheid beïnvloeden.	Voeg relatielijst toe.	**Niet overgenomen.** Norm omvat al relevante belangen.
9-80	Artikel C4.5 — opvolging belangenconflict	Onzeker of borging voldoende is.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** C4.4 verplicht tot identificeren, beoordelen én beheersen.

9-81	Artikel C5.2 — interpretatieverschillen	Onzeker hoe individuele interpretatieverschillen worden behandeld.	Voeg procedure toe.	**Niet overgenomen.** Voorlegging door CBI is al geregeld.
9-82	Artikel C9 — signalen van derden	Onzeker hoe juistheid van signalen wordt vastgesteld.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** Informatie mag alleen worden betrokken als juistheid/herleidbaarheid vaststaat.
9-83	Artikel C10 — informatie aan derden	Onzeker hoe vertrouwelijkheid en AVG worden geborgd.	Verduidelijk.	**Niet overgenomen.** AVG wordt niet opnieuw opgenomen in schema.
5-1	Definities — inventarisatie (“systematisch”, “precies”)	Begrippen zijn onvoldoende objectief; ontbreken toetsingskader.	Specificeer “systematisch” en “precies” in definities of toelichting.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-2	Definitie “ernstig gevaar” (kritieke afwijking)	“Ernstig” is onvoldoende omschreven → interpretatieverschillen.	Definieer “ernstig gevaar” concreet.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-3	Verwijderen genormaliseerde meetmethoden (NEN-5896,	Door schrappen lijkt er meer ruimte dan wet toestaat.	Neem in toelichting op waar normen in hogere wetgeving zijn vastgelegd.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-4	B1 — collectief meetprogramma	Hoofdstuk 1 geldt ook voor inventarisatiebedrijven → onbedoeld verplicht.	Verplaats verplichting naar protocollen voor verwijdering.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-5	B2 — evaluatie &	Zelfde probleem als B1.	Verplaats naar juiste protocol.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-6	Artikel 1.1 ↔ 14.4 — registratietermijn	Twee verschillende termijnen (2 werkdagen vs. 24 uur).	Harmoniseer: neem termijnen protocolspecifiek op.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-7	Artikel 3.2c — “risico’s”	Term is te breed (financieel, reputatie etc.).	Verduidelijk dat het gaat om arbo-risico’s.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-8	Artikelen 9.1/9.2 — open begrippen	Open normen leiden tot interpretatieverschillen.	Voeg definities, criteria of minimale eisen toe.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-9	Artikel 12 — onmiddellijke schorsing	“Kan” + “ernstig gevaar” → te veel beoordelingsruimte.	Leg vast wanneer schorsing wordt toegepast.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-10	Artikel 13 —	Bezwaar schorst besluit niet → grote gevolgen bij	Voeg duidelijke criteria toe voor directe schorsing;	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-11	Artikel 14.1 — projectverantwoordelijke	PV moet alles doen: aanwijzing, aansturing, uitvoering, ondertekening → niet altijd één	Voeg vervangingsregeling toe (kwalificaties, overdracht, verantwoordelijkheden).	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-12	Artikel 14.4 — registratietermijn	Dubbeling met artikel 1.1.	Harmoniseer en verplaats naar juiste protocol.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-13	Artikel 15.1a —	Term is onvoldoende objectief.	Definieer of licht toe in toelichting.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-14	Artikel 15.1c — interpretatie analyseresultaten	Schema bevat geen regels voor interpretatie → onduidelijk.	Voeg artikel toe over interpretatie analyseresultaten.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-15	Artikel 15.2c/d — dubbelingen	Dubbelingen met hoofdstuk 2.	Harmoniseer of verplaats eisen.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-16	Artikel 19 — inventarisatieplan	Vooronderzoek moet zichtbaar worden opgenomen in plan.	Voeg lid toe: verslag relevante bevindingen vooronderzoek.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-17	Artikel 20 — “borgen passend plan”	Feitelijke situatie is vooraf niet volledig bekend → “borgen” is onmogelijk.	Wijzig naar: “inspanningen leveren om passend plan op te stellen en indien nodig aanpassen”.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-18	Artikel 22.1 —	Documentatie uit bronnen zoals Intechnium is niet	Schrap “tijdens het vooronderzoek”.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-19	Artikel 22.2 — representatief monster	Termen “representatief”, “aard”, “samenstelling”, “verschijningsvorm” zijn niet gedefinieerd.	Definieer termen in hoofdstuk definities.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-20	Artikel 22.4 — NEN-5896	Schrappen leidt tot onduidelijkheid.	Verwijs in toelichting naar hogere wetgeving.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.

5-21	Artikel 23.2 — inkaderen verontreiniging	Term “inkaderen” is onduidelijk; relatie met NEN-2991 ontbreekt.	Voeg blootstellingsniveau toe; verduidelijk inkadering; leg uit waarom NEN-2991 is geschrapt.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-22	Artikel 23.4 — PBM/arbeidsmiddelen	Dubbeling met eerdere artikelen; onduidelijk waarom specifiek hier genoemd.	Schrap artikel 23.4.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-23	Artikel 24.1a — doel/reikwijdte	Rapport mag niet worden opgesteld als doel/reikwijdte niet wordt gehaald → onwerkbaar.	Voeg mogelijkheid toe voor concept-rapport of rapport met verklaring.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-24	Artikel 24.1b — “asbeststof” + “precies”	Termen zijn niet gedefinieerd; “precies” leidt tot discussies.	Definieer “asbeststof”; schrap “precies”.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-25	Artikel 24.3i-5 — “precieze hoeveelheid”	Onwerkbaar bij flenspakkingen, leidingen etc.	Schrap “precieze”.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-26	Artikel 24.3k — “precieze intekening”	Intekenen op schaal is niet altijd mogelijk.	Schrap “precieze”.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-27	Artikel 24.3k — “plattegronden”	Plattegronden zijn te beperkt; gevelaanzichten, doorsneden, P&ID’s soms beter.	Vervang “plattegronden” door “tekeningen”.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
5-28	Artikel 24.3k — monsterlocaties op tekeningen	Leidt tot onoverzichtelijke tekeningen; geen meerwaarde.	Verwijder verplichting; leg monsterlocaties vast in projectdossier.	Nog geen reactie Ascert beschikbaar.
6-1	Algemeen — overgang naar nieuw stelsel	Continuïteit van inventarisaties en saneringen moet geborgd worden; risico op vertraging lopende projecten.	Besteed expliciet aandacht aan soepele overgang tussen oud en nieuw stelsel.	Nieuwe wetgeving treedt maart 2027 in werking; schema heeft overgangsperiode van één jaar. Overgangsbepalingen zijn bedoeld om bedrijven en CBI’s
6-2	Systematiek — eenvoud & samenhang	Systematiek is eenvoudiger en doelgerichter; positief, maar vraagt zorgvuldige implementatie.	Geen formeel verzoek; constatering dat systematiek goed is.	Ascert is verheugd dat opdrachtgevers systematiek als juist en samenhangend beoordelen.
6-3	Uitvoerbaarheid & handhaafbaarheid	Doelvoorschriften kunnen leiden tot interpretatieverschillen tussen sector, NLA, OD’s en CBI’s.	Vraag om pragmatische toepassing in beginfase; goede afstemming tussen sector en toezichthouders.	Schema kiest bewust voor professionele ruimte. SMART-ns ondersteunt risicobeoordeling. CBI’s worden getraind; harmonisatieoverleg maandelijks. Toezicht door
6-4	Fundamentele bezwaren — financiële afhankelijkheid CBI’s	CBI’s worden betaald door certificaathouders → risico op schijnbare afhankelijkheid.	Overweeg financiering via centraal fonds.	Schema borgt onafhankelijkheid via artikel B5, accreditatie-eisen en aanwijzing. Financieringsstructuur via fonds valt buiten reikwijdte schema.
6-5	Doelvoorschriften — beoordeling door overheid	Risico dat doelvoorschriften verschillend worden geïnterpreteerd door OD’s en NLA.	Vraag om pragmatische toepassing door overheid.	Ascert kan niet bepalen hoe toezichthouders handhaven. Schema moet duidelijk zijn; praktische toepassing is
6-6	Basis voor advisering	Opdrachtgevers vinden schema voldoende basis	Geen verzoek; bevestiging.	Ascert waardeert dit oordeel.
6-7	LAVS → DSO overgang	Dubbele meldingen (LAVS + DSO) moeten worden voorkomen.	Vraag om oplossing voor dubbele registratie.	Ascert zet in op één meldpunt; nog niet gerealiseerd. Mogelijk tijdelijk twee systemen. Afhankelijk van SZW en
6-8	Overgangsbepalingen lopende projecten	Onzeker hoe lopende projecten worden behandeld.	Vraag om duidelijke overgangsregeling.	Overgangsperiode van één jaar; regeling sluit aan op hogere wetgeving om discrepanties te voorkomen.
6-9	Verhouding CBI ↔ NLA ↔ OD’s	Onzekerheid over bevoegdheden bij calamiteiten en spoed.	Vraag om duidelijke rolverdeling.	CBI beoordeelt naleving schema; NLA/OD’s handhaven wet. Schema kan publieke bevoegdheden niet wijzigen.
7-1	Algemene constatering — verschuiving verantwoordelijkheden	Verwijderaar krijgt meer professionele beoordelingsruimte (risicobeoordeling, werkmethode). Positie opdrachtgever onvoldoende	Neem expliciete positie van professionele opdrachtgever op in toelichting/praktijkrichtlijn.	**Niet overgenomen.** Schema heeft publiekrechtelijke grondslag (Arbowet). Schema regelt uitsluitend veilig werken door gecertificeerden. Positie opdrachtgever is

7-2	Artikel 30 — risicobeoordeling	Verwijderaar bepaalt werkmethode → directe gevolgen voor veiligheid, planning, kosten,	Verplicht navolgbare, projectspecifieke en proportionele motivering van gekozen methode.	**Niet overgenomen.** Schema kan geen privaatrechtelijke motiveringsplicht richting opdrachtgever opleggen.
7-3	Artikelen 30/31 — werkplan	Opdrachtgever heeft geen formele positie bij beoordeling van gekozen aanpak.	Verduidelijk dat opdrachtgever onafhankelijke toets mag laten uitvoeren zonder verantwoordelijkheid	**Niet overgenomen.** Schema kan geen privaatrechtelijke toetsingsrechten regelen.
7-4	Toelichting — asbestidentificatie	Criteria voor gebruik bestaande documentatie onvoldoende concreet → risico op onnodige nieuwe	Stel minimale criteria vast voor actualiteit, betrouwbaarheid, representativiteit en	**Niet overgenomen.** Begrip “asbestidentificatie” is door SZW geïntroduceerd; Ascert kan inhoudelijke grenzen niet
7-5	Artikel 25 — niet-gerapporteerd asbest	Structurele inventarisatiefout kan honderden woningen raken.	Verplicht melding aan opdrachtgever wanneer fout gevolgen heeft voor andere projecten/woningen.	**Niet overgenomen.** Schema kan geen privaatrechtelijke meldplicht richting opdrachtgever opnemen.
7-6	Artikel 29 — projectdossier	Zonder teruglevering blijft asbestdossier van corporatie onvolledig.	Neem expliciete verplichting op voor overdracht relevante eindgegevens aan opdrachtgever.	**Niet overgenomen.** Schema regelt uitsluitend arbo-veiligheid; dossieroverdracht is privaatrechtelijk.
7-7	Artikel 38 — eindbeoordeling	Saneerder mag onder erkende werkmethode zelf visuele inspectie doen → onvoldoende	Verduidelijk onafhankelijkheidswaarborgen; bevestig dat opdrachtgever contractueel	**Niet overgenomen.** Contractuele eisen zijn privaatrechtelijk; schema regelt alleen wettelijke
7-8	Bewoonde situaties — derden/bewoners	Schema beschermt werknemers en derden, maar positie bewoners onvoldoende uitgewerkt.	Ontwikkel praktijkrichtlijn “Asbestwerkzaamheden in bewoonde situaties”.	**Niet overgenomen.** Schema kan geen privaatrechtelijke bewonersrichtlijnen opnemen.
7-9	Hoofdstuk “Professioneel opdrachtgeverschap” (voorgesteld)	Opdrachtgever komt nu slechts als ontvanger van meldingen voor in proces.	Voeg paragraaf toe met: informatieplicht, overlegmomenten, afwijkingen, teruglevering gegevens, onafhankelijke toetsing.	**Niet overgenomen.** Schema heeft geen wettelijke grondslag om positie opdrachtgever te regelen.
8-1	Wijzigingsproces	Onzekerheid over behandeling vragen.	Geef direct antwoord.	Ascert: geen individueel antwoord.
8-2	Rol indiener	Voelt zich buitengesloten.	Verduidelijk.	Ascert: via brancheorganisatie.
8-3	Waar moet men zijn?	Onzeker.	Verwijs.	Ascert: naar SZW.
8-4	Oude rapporten	Onzeker.	Verduidelijk.	Ascert: nog niet uitgewerkt.
8-5	SMA-rt	Inventarisatie moet verwijdermethode gokken.	Laat verwijderaar invullen.	Ascert: geen reactie.
8-6	LAVS	Onzeker.	Verduidelijk.	Ascert: geen reactie.
8-7	Plattegrond	Onzeker.	Verduidelijk.	Ascert: geen reactie.
8-8	DIA	Onzeker.	Verduidelijk.	Ascert: geen reactie.
8-9	Representatief	Onzeker.	Verduidelijk.	Ascert: geen reactie.
8-10	Extra asbest	Onzeker.	Verduidelijk.	Ascert: geen reactie.
8-11	OD’s	OD’s overrulen rapporten.	Reguleer deskundigheid.	Ascert: valt buiten schema.
8-12	SMART kosten	Duur.	Inzicht.	Ascert: niet mogelijk.
8-13	Administratieve druk	Hoog.	Erken.	Ascert: erkent.
8-14	Regelset	Lijkt simpel.	Maak openbaar.	Ascert: eigendom TNO.
8-15	Risicoklassen	Niet proportioneel.	Geef data.	Ascert: eigendom TNO.
8-16	SMART-ns	Onzeker.	Verduidelijk.	Ascert: ligt bij SZW/TNO.
8-17	Data	Onzeker.	Geef data.	Ascert: eigendom TNO.
9-1	Kosten SMART	Duur.	Inzicht.	Ascert: niet mogelijk.
9-2	Administratieve druk	Hoog.	Erken.	Ascert: erkent.
9-3	Regelset	Lijkt simpel.	Openbaar.	Ascert: eigendom TNO.
9-4	Risicoklassen niet proportioneel	SMART geeft soms te zware risicoklassen; niet in verhouding tot praktijkrisico’s.	Verzoek om onderliggende data beschikbaar te stellen.	Ascert: onderliggende data is eigendom TNO; **Ascert kan deze niet vrijgeven**.
9-5	Transparantie regelset	Gebruikers willen inzicht in logica achter	Verzoek om openbaarheid van model.	Ascert: model is eigendom TNO; niet openbaar.
9-6	Nieuwe systematiek SMART-ns	Risicoklassen verdwijnen; nieuw blootstellingsmodel komt ervoor in de plaats.	Verzoek om duidelijkheid over werking, criteria, overgang.	Ascert: SMART-ns wordt ontwikkeld door SZW; TNO ontwikkelt model; Ascert beheert maar **kan inhoud niet**

9-7	Kosten SMART-ns	Onzeker hoe kosten worden bepaald; risico op hogere lasten.	Verzoek om inzicht in toekomstig kostenmodel.	Ascert: kosten worden via gebruik gedekt; afspraken worden later vastgelegd; **nog geen details beschikbaar**.
9-8	Implementatiegereedheid SMART-ns	SMART-ns is nog in ontwikkelfase; risico op stelselproblemen bij invoering.	Verzoek om implementatieplanning, fallback, storingsprocedure.	Ascert: implementatie ligt bij SZW; Ascert beheert maar bepaalt inhoud niet.
9-9	Onderliggende meetgegevens SMART-ns	Gebruikers willen inzicht in data achter nieuwe model.	Verzoek om openbaarheid.	Ascert: data is eigendom TNO; niet beschikbaar.
9-10	Continuïteit SMART → SMART-ns	SMART gaat einde Q1 uit de lucht; onzekerheid over overgang.	Verzoek om overgangsregeling.	Ascert: bevestigt einde Q1; verdere details volgen via SZW.
9-11	Eigendom regelset SMART	Regelset volledig door TNO ontwikkeld; niet	Verzoek om toegang tot regelset.	Ascert: kan regelset niet vrijgeven; eigendom TNO.
9-12	Eigendom data	Onderliggende meetgegevens zijn eigendom TNO.	Verzoek om toegang tot data.	Ascert: kan data niet vrijgeven.
9-13	Rol TNO	TNO ontwikkelt zowel huidige als nieuwe modellen.	Verzoek om duidelijkheid over rolverdeling.	Ascert: TNO ontwikkelt inhoud; Ascert beheert
9-14	Wettelijke grondslag SMART-ns	Nieuwe systematiek komt voort uit EU-richtlijn en wijziging Arbobesluit.	Verzoek om duidelijkheid over wettelijke basis.	Ascert: SZW bepaalt inhoudelijke uitgangspunten; SMART-ns is onderdeel van nieuwe wetgeving.
9-15	Communicatie SZW	Gebruikers ervaren onduidelijkheid over planning,	Verzoek om centrale communicatie.	Ascert: verwijst naar Rijksoverheid.nl +
9-16	Rol SZW bij asbestidentificatie	Begrip “asbestidentificatie” is door SZW geïntroduceerd; inhoudelijke grenzen liggen bij	Verzoek om criteria voor documentatie.	Ascert: kan inhoud niet bepalen; adviseert afstemming met SZW.
9-17	Bevoegdheden Ascert	Gebruikers denken dat Ascert SMART-inhoud	Verzoek om duidelijkheid.	Ascert: beheert instrument; **kan inhoud niet wijzigen**;
9-18	Transparantie rolverdeling	Gebruikers ervaren onduidelijkheid over wie wat	Verzoek om ketenoverzicht.	Ascert: verduidelijkt keten: **SZW bepaalt → TNO**
9-19	Toegang tot data	Gebruikers willen inzicht in onderliggende data.	Verzoek om openbaarheid.	Ascert: data is eigendom TNO; niet beschikbaar.
9-20	Toegang tot regelset	Gebruikers willen regelset als tabel.	Verzoek om openbaarheid.	Ascert: regelset is eigendom TNO; niet beschikbaar.